

Uzasadnienie

Do projektu uchwały budżetowej na rok 2024 Rady Miejskiej w Prabutach

Budżet Miasta i Gminy Prabuty na rok 2024 został przygotowany przez Burmistrza Miasta i Gminy Prabuty i opracowany na podstawie:

- 1) Informacji Ministra Finansów z dnia 13 października 2023 r. o ustaleniu wysokości dla Gminy Prabuty:
 - a) rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej przyjętej w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024,
 - b) planowanej na rok 2024 kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
 - c) podstawowych założeniach i wskaźnikach przyjętych do opracowania projektu budżetu państwa.
2. Informacji Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku o wielkości przyznanych dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej.
/ pismo z dnia 25 października 2023 roku , znak FB-I.3110.9.8.2023.EP/
3. Informacji Krajowego Biura Wyborczego w Gdańsku o wielkości przyznanej dotacji celowej na zadania zlecone gminom związane z prowadzeniem i aktualizacją stałego rejestru wyborców.
/ pismo z dnia 24 października 2023 roku, znak DGD-3113.3.2023/
4. Złożonych informacji i wykazów na zadania rzeczowe przez poszczególne jednostki organizacyjne Gminy, zespoły i samodzielne stanowiska w Urzędzie Miasta i Gminy Prabuty, które powinny znaleźć swoje miejsce w budżecie planowanym na rok 2024.
5. Porównawczych materiałów z wykonania budżetu za okres dziewięciu miesięcy roku bieżącego.

Podczas konstruowania budżetu Miasta i Gminy Prabuty wykorzystano również informacje Ministra Finansów o założeniach do projektu budżetu państwa :

1. prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 106,6 %,
2. wysokość obowiązkowych składek na Fundusz Pracy nie ulegnie zmianie i wynosić będzie 2,45 % podstawy ich wymiaru.

W zakresie stawek kwotowych podatków lokalnych wzrastają one w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów z 21 lipca 2023 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024. Średnia krajowa cena skupu żyta za okres ostatnich jedenastu kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2023 wyniosła 89,63 zł/q (informacja Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego). Jest ona podstawą ustalenia wysokości podatku rolnego na 2024 rok.

Budżet Miasta i Gminy Prabuty na rok 2024 zakłada następujące wielkości :

1. **Dochody w wysokości 76.184.343,35 zł** - są one wyższe od planowanych dochodów na rok 2023 o około 15,76 %
2. **Wydatki w wysokości 81.566.555,35 zł** - są one wyższe od planowanych wydatków za rok 2023 o około 16,30 %.
3. **Przychody w kwocie 7.417.452,00 zł** w tym:
 - a) emisja obligacji w wysokości **5.008.324,00 zł**,
 - b) wolne środki niewykorzystane w 2023 roku w wysokości **1.934.128,00 zł**,
 - c) Z tytułu spłat wcześniej udzielonej pożyczki w wysokości **300.000,00 zł**,
 - d) rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości **175.000,00 zł**.
4. **Rozchody w kwocie 2.035.240,00 zł** dotyczą :
 - a) wykup obligacji w wysokości 2.000.000,00 zł,
 - b) spłata pożyczki z WFOŚiGW - 35.240,00 zł

Największą pozycję w dochodach ogółem stanowi subwencja ogólna. Jej wielkość to kwota **29.447.539,00 zł** , która to stanowi **38,65 %** całego dochodu, w jej skład wchodzi:

- część oświatowa subwencji ogólnej - 13.507.003,00 zł
- część wyrównawcza subwencji ogólnej - 14.432.264,00 zł
- część równoważąca subwencji ogólnej - 1.508.272,00 zł

Następną pozycję w dochodach zajmuje grupa dochodów własnych wraz z wpływami z podatku dochodowego od osób fizycznych i osób prawnych.

Jest to kwota **22.986.090,35 zł** co stanowi **30,17 %** dochodu.

W grupie tej można wyliczyć następujące wpływy:

Rodzaj dochodu	kwota	udział %
udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych	8 513 936,00	37,04%
podatek od nieruchomości	6 310 000,00	27,45%
podatek rolny	1 744 000,00	7,59%
wpływy z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	350 000,00	1,52%
opłata targowa	56 000,00	0,24%
opłata od czynności cywilno-prawnych	405 000,00	1,76%
podatek od środków transportowych	144 000,00	0,63%
podatek leśny	236 000,00	1,03%
opłata skarbowa	60 000,00	0,26%
opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	4 150 000,00	18,05%
pozostałe dochody	1 017 154,35	4,43%
Razem	22 986 090,35	100,00%

Kolejną pozycję w dochodach zajmują dotacje na zadania zlecone na realizację wydatków w zakresie :

- pomocy społecznej – 6.977.712,00 zł
- administracji rządowej – 177.397,00 zł
- urzędy naczelnych organów władzy państwowej - 2.550,00 zł.

Łączna wielkość środków na zadania zlecone w przyszłorocznym budżecie to kwota **7.157.659,00 zł**, co stanowi **9,40 %** dochodów ogółem .

Dotacje na zadania własne stanowią kwotę **3.334.372,00 zł** i stanowią **4,38 %** dochodów ogółem .

Dotacje w ramach programów finansowanych ze środków europejskich stanowią kwotę **93.000,00 zł** co stanowi **0,12%** dochodów ogółem. Dotacja ta dotyczy otrzymanego grantu w wysokości 60.000,00 EURO w ramach Europejskiego Instrumentu Miejskiego (EUCF), który wspiera gminy w opracowywaniu koncepcji na rzecz zrównoważonych inwestycji energetycznych. Grant przeznaczony będzie na opracowanie audytu energetycznego dla oświetlenia ulicznego na terenie gminy Prabuty, audytu energetycznego wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej ogrzewania z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii dla placówek szkolnych oraz innych budynków będących w posiadaniu gminy Prabuty.

Dochody majątkowe stanowią kwotę **13.165.683,00 zł** co stanowi **17,28 %** dochodu ogółem w tym

- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego - 15.000,00 zł,
- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności - 805.000,00 zł,
- środki z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych - 7.940.000,00 zł,
- środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – 689.000,00 zł,
- środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 240.000,00 zł,
- środki z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 (Przebudowa drogi gminnej Kołodzieje-Gilwa) – 3.476.683,00 zł.

Przewidywane wykonanie dochodów własnych (po odliczeniu dotacji na zadania własne i zlecone) w 2023 roku

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie w 2023 roku
Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	15.000,00
Dział 600 – Transport i łączność	4.314.000,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	3.240.000,00
Dział 710 – Gospodarka mieszkaniowa	120.000,00
Dział 750 - Administracja publiczna	55.000,00
Dział 756 - Dochody od osób praw. i osób fiz.	15.000.000,00
Dział 758 - Różne rozliczenia	28.000.000,00
Dział 801 - Oświata i wychowanie	115.000,00
Dział 852 - Pomoc społeczna	190.000,00
Dział 853 – Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej	2.970.000,00
Dział 855 – Rodzina	65.000,00
Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8.900.000,00
RAZEM :	62.984.000,00

Zaplanowano w 2024 roku wydatki ogółem w wysokości **81.566.555,35 zł**, w tym:

1. **wydatki bieżące** w wysokości **65.227.788,35 zł** co stanowi **79,97 %** budżetu w tym :
 - a) płace wraz z pochodnymi – 29.249.045,00 zł
 - b) wydatki związane z realizacją zadań statutowych – 17.835.606,35 zł
 - c) świadczenia na rzecz osób fizycznych – 10.883.137,00 zł
 - d) obsługa długu publicznego - 1.000.000,00 zł
 - e) dotacje na zadania bieżące - 5.992.000,00 zł
 - f) wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 – 268.000,00 zł
2. **wydatki inwestycyjne** w wysokości **16.338.767,00 zł** co stanowi **20,03 %** budżetu.

Biorąc pod uwagę zaangażowanie środków finansowych w poszczególnych działach budżetu, największe kwoty przypadają na:

Dział	Kwota	Udział %
Oświata i wychowania	26 559 694,00	32,56%
Transport i łączność	14 794 867,00	18,13%
Pomoc społeczna	9 744 288,00	11,95%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 932 500,00	9,73%
Administracja publiczna	7 613 791,35	9,33%
Rodzina	7 570 387,00	9,28%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 760 000,00	3,38%
Obsługa długu publicznego	1 000 000,00	1,23%
Działalność usługowa	915 250,00	1,12%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	908 860,00	1,11%
Różne rozliczenia	465 000,00	0,57%
Ochrona zdrowia	350 000,00	0,43%
Gospodarka mieszkaniowa	273 710,00	0,34%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	239 658,00	0,29%
Kultura fizyczna	236 000,00	0,29%
Rolnictwo i łowiectwo	85 000,00	0,10%
Turystyka	60 000,00	0,07%
Edukacyjna opieka wychowawcza	55 000,00	0,07%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 550,00	0,00%
Razem	81 566 555,35	100,00%

Planowane wydatki w poszczególnych działach są następujące :

Dział 010 - Rolnictwo i leśnictwo 85.000,00 zł

W dziale tym mieszczą się wydatki wynikające z 2% odpisu na rzecz Pomorskiej Izby Rolnej.

Wydatki inwestycyjne zaplanowano w kwocie **50.000,00 zł** na zadanie pn. „Przebudowa dróg gruntowych”.

Dział 600 - Transport i łączność 14.794.867,00 zł

Środki finansowe przeznaczone są na bieżące utrzymanie dróg w mieście i gminie, drobne remonty , zimowe utrzymanie dróg itp.

Wydatki inwestycyjne w wysokości **13.689.767,00 zł** zaplanowano na:

- Budowa chodnika wraz z budową bezpiecznych przejść dla pieszych w rejonie Szkoły Podstawowej przy ul. Obrońców Westerplatte w Prabutach - 480 000,00
- Budowa kanalizacji deszczowej ul. Przemysłowa - 500 000,00
- Budowa kanalizacji deszczowej ulica Daszyńskiego - 150 000,00
- Poprawa warunków komunikacyjnych poprzez budowę drogi w Starym Kamieniu - 25 000,00
- Przebudowa drogi gminnej Gilwa-Kołodzieje – 3 884 767,00
- Przebudowa drogi w Szramowie - 30 000,00
- Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie byłego PGR w miejscowości Stańkowo gmina Prabuty – 2 030 000,00
- Przebudowa mostku na rz. Liwie w Julianowie Gąskach - 50 000,00
- Przebudowa ulic Polnej, Kwiatowej i Działkowej w Prabutach – 2 145 000,00
- Przebudowa ulic Zielnej, Warmińskiej, Kolejowej i Kiepur w Prabutach – 4 265 000,00
- Przebudowa ulicy Chabrowej - 70 000,00
- Przebudowa ulicy Malinowej - 60 000,00

Dział 630 Turystyka 60.000,00 zł

W tym dziale zaplanowano wydatki na zadania inwestycyjne (sporządzenie dokumentacji projektowej):

- Przebudowa plaży miejskiej nad jez. Sowica - 30 000,00
- Przebudowa plaży miejskiej w Julianowie - 30 000,00

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa 273.710,00 zł

W dziale tym zaplanowane wydatki związane są z wyceną gruntów i obiektów przeznaczonych do sprzedaży, przeprowadzeniem ekspertyz i audytów w kwocie 122.650,00 zł, środki na wypłatę odszkodowań z tytułu braku posiadania lokali socjalnych 40.000,00 zł, podatki – 31.060,00 zł , natomiast kwota 30.000,00 zł jest zaplanowana na dopłaty w spółce , której właścicielem jest w 100 % Miasto i Gmina Prabuty.

Wydatki inwestycyjne w wysokości **50.000,00 zł** zaplanowano na :

- zakup gruntów - 50.000,00 zł,

Dział 710 - Działalność usługowa

915.250,00 zł

Kwota w wysokości 381.000,00 zł jest zaplanowana na podziały geodezyjne, opracowania urbanistyczne, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, mapy , natomiast 134.250,00 zł przeznaczone jest na wydatki związane z utrzymaniem i administrowaniem cmentarza komunalnego.

Ponadto zaplanowano **wydatki inwestycyjne** pn. „Budowa cmentarza komunalnego” w kwocie **400.000,00 zł**.

Dział 750 - Administracja publiczna

7.613.791,35 zł

Mieszczą się tu wydatki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, utrzymaniem Rady Miejskiej oraz Urzędu Miasta i Gminy, a także wydatki na promocję gminy.

Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej

2.550,00 zł

Wydatki w dziale tym są przeznaczone na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców. W całości przekazane są w formie dotacji z Krajowego Biura Wyborczego w Gdańsku.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
908.860,00 zł

W dziale tym wydatki związane są z utrzymaniem jednostek OSP funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy Prabuty oraz wydatki związane z poprawą bezpieczeństwa na terenie gminy Prabuty .

Wydatki inwestycyjne w wysokości **290.000,00 zł** przeznaczone są na :

- zakup samochodu OSP Sypanica - 250.000,00 zł,

- zakup garaży – 40.000,00 zł.

Dział 757 - Obsługa długu publicznego

1.000.000,00 zł

Są to koszty obsługi długu Miasta i Gminy Prabuty, które wynikają z wcześniej wyemitowanych obligacji komunalnych oraz zaciągniętej pożyczki z WFOŚiGW.

Dział 758 – Różne rozliczenia **465.000,00 zł**

W dziale tym zaplanowano :

1. **rezerwę celową** w wysokości **175.000,00 zł**, z przeznaczeniem na zarządzanie kryzysowe,
2. **rezerwę ogólną** w wysokości **101.860,00 zł**,
3. **rezerwę celową** na wypłaty dla nauczycieli odpraw emerytalnych, jednorazowego dodatku w wysokości **163.140,00 zł**

Pozostałe wydatki - **25.000,00 zł**.

Dział 801 - Oświata i wychowanie **26.559.694,00 zł**

W dziale tym zawarte są wydatki związane z utrzymaniem szkolnictwa podstawowego, gimnazjum, dotacje dla przedszkoli niepublicznych, dowozem uczniów do szkół na terenie całej gminy, doksztalcaniem i doskonaleniem nauczycieli.

Wydatki inwestycyjne w wysokości 314 000,00 zł zaplanowano na:

- Budowa sieci komputerowej w SP nr 2 w Prabutach - 94 000,00
- Przebudowa toalet w SP 2 w Prabutach - 220 000,00

Dział 851 - Ochrona zdrowia **350.000,00 zł**

Zawarte tu są wydatki na zadanie związane ze zwalczaniem narkomanii – 5.000,00 zł, na realizację programu dot. Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – 345.000,00 zł.

Dział 852 - Pomoc społeczna **9.744.288,00 zł**

Mieszczą się tu wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zlecone jak też zadań własnych .Wydatki te dotyczą: domów pomocy społecznej, rodzin zastępczych, zadań z zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, , wypłaty dodatków mieszkaniowych, zasiłków i pomocy w naturze, świadczenie usług opiekuńczych, dożywianie, utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej **239.658,00 zł**

Kwota 18.858,00 zł związana jest z wydatkami dotyczącymi rehabilitacji osób niepełnosprawnych, natomiast kwota 220.800,00 zł jest przeznaczona na kontynuację projektu „Aktywni w gminie Prabuty”.

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza **55.000,00 zł**

W dziale tym znajdują się wydatki na stypendia naukowe i sportowe oraz udział gminy w kosztach realizacji zadania własnego tj. wypłata stypendiów szkolnych.

Dział 855 – Rodzina**7.570.387,00 zł**

W dziale tym mieszczą się wydatki związane z realizacją zadań: świadczenia rodzinne, wspieranie rodziny, rodziny zastępcze.

Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
7.932.500,00 zł

Zawarte w tym dziale wydatki związane są z gospodarką ściekową, oczyszczaniem miasta, utrzymaniem zieleni w mieście, oświetleniem ulicznym, utrzymaniem targowiska miejskiego, ochroną środowiska i edukacją ekologiczną oraz gospodarką odpadami komunalnymi (kwota zadania została określona w wysokości 4.150.000,00zł jest to wartość równa wartości zaplanowanych dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi).

Wydatki inwestycyjne zaplanowano w wysokości **585.000,00 zł**:

- Budowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej przy ulicy Sportowej - 150 000,00
- Przydomowe oczyszczalnie ścieków 30 000,00
- Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Prabutach 30 000,00
- Zakup wiat śmietnikowych wraz z utwardzeniem 84 000,00
- Zakup kontenerów 50 000,00
- Wymiana pozaklasowych źródeł ciepła w budynkach i mieszkaniach komunalnych 30 000,00
- Wymiana źródeł ciepła 40 000,00
- Budowa toalet w świetlicy wiejskiej w Sypanicy 56 000,00
- Przebudowa ogrzewania świetlicy wiejskiej w Gilwie 15 000,00
- Przebudowa ogrzewania świetlicy wiejskiej w Kleczewie 20 000,00
- Przebudowa ogrzewania świetlicy wiejskiej w Laskowicach 10 000,00
- Przebudowa placu zabaw 50 000,00
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest 20 000,00

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**2.760.000,00 zł**

Wydatki związane z działalnością Prabuckiego Centrum Kultury i Sportu – 1.550.000,00 zł
Wydatki związane z działalnością Biblioteki Miejskiej – 410.000,00 zł.

Wydatki inwestycyjne zaplanowano w wysokości **800.000,00 zł**, w tym:

- Remont Bramy Kwidzyńskiej w Prabutach - 400 000,00 zł,
- Remont kaplicy pw. Najświętszej Marii Panny tzw. Kościoła Polskiego w Prabutach - 200 000,00 zł,
- Remont zabytkowego budynku remizy OSP w Obrzynowie gmina Prabuty - 200 000,00 zł.

Dział 926 - Kultura fizyczna i sport**236.000,00 zł**

Zaplanowana kwota obejmuje wydatki związane z propagowaniem sportu w kwocie 136.000,00 zł.

Wydatki inwestycyjne zaplanowano w kwocie **100.000,00 zł** na zadanie pn. „Przebudowa trybuny stadionu miejskiego w Prabutach”.

Przewidywane wykonanie wydatków w 2023 roku (po odliczeniu dotacji na zadania własne i zlecone)

Wyszczególnienie	Przewidywane wykonanie w 2023 roku
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	248.000,00
Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	420.000,00
Dział 600 - Transport i łączność	6.198.550,00
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	400.000,00
Dział 710 - Działalność usługowa	350.000,00
Dział 750 - Administracja publiczna	6.700.000,00
Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne	1.360.000,00
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	1.400.000,00
Dział 801 - Oświata i wychowanie	23.700.000,00
Dział 851 - Ochrona zdrowia	500.000,00
Dział 852 - Pomoc społeczna	4.940.000,00
Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2.080.000,00
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	45.000,00
Dział 855 – Rodzina	1.009.000,00
Dział 900 - Gospodarka komunalna	12.700.000,00
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa Narodowego	1.870.000,00
Dział 926 - Kultura fizyczna i sport	126.000,00
R A Z E M :	64.046.550,00

Zadłużenie oraz przychody i rozchody budżetu

Planowane zadłużenie z tytułu obligacji na dzień 1.01.2024 r. wyniesie 18.264.280,00 zł.

W 2024 r. zaplanowano rozchody w kwocie 2.035.240,00 zł, w tym z tytułu spłaty pożyczki z WFOŚiGW w kwocie 35.240,00 zł oraz wykupu obligacji w kwocie 2.000.000,00 zł.

Zadłużenie na koniec 2024 r. zostało zaplanowane w wysokości 21.237.364,00 zł, co stanowi 27,75 % w stosunku do zaplanowanych dochodów ogółem.

W 2024 r. zaplanowano przychody w wysokości 1.934.128,00 zł z tytułu wolnych środków, które na koniec 2022 roku wynosiły 7.137.151,44 zł. Po oszacowaniu wykonania dochodów i wydatków za rok 2023, biorąc pod uwagę przewidywane zaangażowanie w planie przychodów 2023 roku wolnych środków w wysokości około 500.000,00 zł oraz planowanej wysokości zadłużenia na koniec 2023 roku w wysokości 18.264.280,00 zł prognozuje się utrzymanie wolnych środków na koniec 2023 roku na poziomie wyższym niż przyjęty w przychodach na 2024 rok.

Zaplanowano również kwotę 175.000,00 zł z tytułu rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. Dotyczy to przyznanego grantu w ramach Europejskiego Instrumentu Miejskiego (EUCF), którą gmina otrzyma w 2023 roku na podstawie podpisanej umowy oraz złożonego wniosku o płatność. Środki te zostaną wydatkowane dopiero w 2024 roku.

Ponadto w planie przychodów znajduje się kwota 300.000,00 zł, która dotyczy planowanej spłaty pożyczki udzielonej w 2023 roku.

Sporządziła : Skarbnik Miasta i Gminy Prabuty Monika Kuśmierska
Prabuty, 10 listopad 2023 rok